

Hengstenfokwaarden berekend

Heartbreaker en Jazz zwaaien wederom de scepter

Elk jaar worden de fokwaarden van alle bij het KWPN goedgekeurde of erkende hengsten berekend.

Deze fokwaarde wordt berekend voor verschillende kenmerken, waarvan de fokwaarde voor sport, immers ons hoofdfokdoelkenmerk, de belangrijkste is. In dit artikel lichten we de hengsten met de hoogste fokwaarde voor sport, in hun categorie en fokrichting, er nog eens uit.

Dirk Caremans

Verdi werd door Stefanie van den Brink succesvol uitgebracht. In 2010 wonnen ze het Nederlands kampioenschap junioren en vorig jaar werden ze individueel vijfde op het EK young riders. Niemand minder dan Olympisch kampioen Eric Lamaze zal hem gaan uitbrengen. Verdi's vader Heartbreaker voert wederom de lijst met hengsten met tien jaar en oudere kinderen in de sport aan.

Dirk Caremans

Bernini, zoon van wereldkampioen Vigo d'Arsouilles, voert de lijst met springhengsten zonder nakomelingen op de stamboekkeuring of in de sport aan. Deze fokwaarde is mede gebaseerd op zijn hoge cijfers in het verrichtingsonderzoek.

Dirk Caremans

De kleine groep springhengsten waarvan het afgelopen jaar de eerste kinderen op de stamboekkeuring kwamen, wordt geleid door Zavall VDL (foto). Zijn dochter Di Zigeunerin helpt haar vader mede aan de top door, nadat zij derde werd op de NMK, een topscore in de IBOP te behalen.

Bij de jongste groep hengsten, die zonder kinderen in de sport of op de stamboekkeuringen, is de fokwaarde nog vooral op zijn eigen prestaties en die van zijn familieleden gebaseerd. De betrouwbaarheid die bij de fokwaarden van de hengsten in deze groep hoort, is dan vaak ook nog relatief laag en veranderingen in de fokwaarde treden nog gemakkelijk op, als er meer informatie beschikbaar komt.

Bernini aanvoerder jonge hengsten

Aanvoerder in deze groep is Vigo d'Arsouilles-zoon Bernini, die met onder andere een 9 voor vermogen slaagde voor

het verrichtingsonderzoek. Zijn vader werd wereldkampioen tijdens de laatste wereldruiterspelen onder Philippe Dejeune. Zijn moederlijn is er een die vele internationale springpaarden bracht, zoals het internationale springpaard Malaguena la Silla (v. Quick Star). Daarnaast is Bernini zelf al op vijfjarige leeftijd actief in het M-springen, wat in vergelijking met zijn leeftijdsgenoten hoog is. De koploper van vorig jaar, de in het Z-geklasseerde Zambesi (v. Heartbreaker), staat op een gedeelde plek twee met één fokwaardepuntje minder dan Bernini, maar een hogere betrouwbaarheid (58%). Net als Bernini maakt ook Eldorado van de

Top 5 springhengsten per leeftijdsklasse kinderen in de sport

10 jaar en ouder

1. Heartbreaker pref.	175/95%
2. Andiamo, erkend	172/90%
3. Quick Star, erkend	165/88%
4. Calvaro Z, erkend	161/75%
5. Luidam, erkend	155/54%

7-9 jaar

1. Padinus	152/89%
2. Tadamus	152/69%
3. Berlin	147/87%
4. Tangelo v/d Zuuthoeve, keur	146/92%
5. Sir Corland	146/79%

4-6 jaar

1. Untouchable	163/75%
2. Ustinov	160/84%
3. Action Breaker, erkend	158/36%
4. Wittinger VDL	156/78%
5. Royal Star	154/58%

Alleen op stamboekkeuring

1. Zavall VDL	166/63%
2. Vigaro	163/71%
3. Whitaker	158/64%
4. Zürich	157/70%
5. Zapatero VDL	151/66%

Geen nakomeling in sport of op stamboekkeuring

1. Bernini	166/54%
2. Zambesi	165/58%
3. Eldorado v/d Zeshoek	165/48%
4. Carambole	163/48%
5. Arezzo VDL	160/59%

Zeshoek (v. Clinton) een behoorlijke sprong met zijn fokwaarde. Met 165 (betrouwbaarheid 48%) is zijn fokwaarde gelijk aan die van Zambesi. De hengst maakte afgelopen jaar zijn debuut in de nationale springsport onder Sjaak Sleiderink, een mooie prestatie die deze verschuiving kan verklaren. Ditzelfde geldt voor Carambole (v. Cassini I), die het afgelopen jaar meerdere keren hooggeplaatst was op internationale jongepaardenrubrieken, en zich met zijn eveneens flink gestegen fokwaarde op plek vier nestelt tussen de 'jonkies', met een fokwaarde van 163 (betrouwbaarheid 48%).

Sandra Nieuwendijk

De in 2011 goedgekeurde Don Tango stam af van Contango en zijn moeder van Jazz. Hiermee heeft hij twee goed fokkende hengsten met een hoge fokwaarde in zijn pedigree, waarmee zijn eigen hoge fokwaarde mede te verklaren is. De moeder van Don Tango liep Lichte Tour-dressuur.

Jacob Melissen

Twee van Wynton's dochters uit zijn eerste jaargang bereikten de Nationale Merriekeuring in 2011, waarvan Davigna ook de finale hiervan haalde. Ook uit deze jaargang werd zijn eerste zoon goedgekeurd; Dark President D&R. Mooie resultaten voor de Lichte Tour-hengst, die daarmee de groep dressuurhengsten met kinderen op de stamboekkeuring maar zonder kinderen in de sport aanvoert.

De in het Z-geklasseerde Arezzo VDL (v.Chin Chin) die ook op internationale jongepaardenrubrieken te bewonderen was onder Jessica Kürten, volgt met een fokwaarde van 160 (betrouwbaarheid 59%). Hij kreeg tijdens het verrichtingsonderzoek enorm hoge cijfers, waaronder een 9,5 voor reflexen en een 9 voor vermogen en aanleg als springpaard.

Zavall VDL leidt 'tussengroep'

Er wordt een aparte lijst opgesteld met hengsten die al wel kinderen op de stamboekkeuring en in de aanlegtest hebben gehad, maar waarvan nog geen kinderen in de sport zijn geklasseerd. Dit is dus de eerste groep hengsten waarbij de fokwaarde niet meer alleen op de eigen prestatie van de hengst en op zijn afstamming is

gebaseerd, maar waarbij ook gegevens van nakomelingen zijn ingewogen. Dit is een 'tussengroep' met hengsten, de meeste hengsten staan maar één jaar in deze lijst, voordat zij naar de lijst met hengsten mét nakomelingen in de sport en op de stamboekkeuringen verhuizen. Dit is ook het geval bij Zavall VDL (v.Casall), die afgelopen jaar zijn entree in de nationale spring-sport maakte en zijn eerste kinderen op de keuring kreeg. Deze nieuwe informatie zorgde ervoor dat zijn fokwaarde met negen punten steeg naar 166 en ook de betrouwbaarheid hiervan een slinger kreeg. Vier dochters van Zavall VDL kwamen op de keuring, waarvan twee voor 80 punten sprongen en één voor 85. Dit was Di Zigeunerin, die derde werd op de NMK en vervolgens slaagde met een torenhoge score van 87 op de IBOP. Vigarò (v.Tangelo van de Zuuthoeve) kreeg afgelopen jaar eveneens voor het eerst kinderen op de keuring. Zijn fokwaarde is nagenoeg gelijk gebleven (163, betrouwbaarheid 71%) nu er informatie bekend wordt over de vererving van de Grand Prix-hengst. Zijn zoon Dortmund HS werd al ingeschreven in het stamboek en in twee regio's werden driejarige dochters van hem kampioen. Dit waren Daire in Gelderland en Donnarissa in Overijssel. Clinton-zoon Whitaker, die sinds afgelopen jaar in de internationale springsport wordt uitgebracht door Caroline Müller, volgt met een fokwaarde van 158 (betrouwbaarheid 64%). Vorig jaar bereikten vier van zijn zonen de tweede bezichting in 's-Hertogenbosch.

Untouchable bovenaan bij groep jongste kinderen in de sport

De aan Athina Onassis verkochte Untouchable (v.Hors la Loi II) voert dit jaar de lijst met hengsten met vier- tot en met zesjarige nakomelingen in de sport aan. Zijn fokwaarde heeft hij, naast zijn eigen prestaties, te danken aan een aantal kinderen in de sport en op de stamboekkeuringen. Dit leverde hem een fokwaarde van 163 op (betrouwbaarheid 75%). De Grand Prix-hengst werd voor de sport verkocht aan de rijke erfgename en wordt gereden door Daniel Deusser. Libero H-zoon Ustinov steeg de laatste twee jaar sterk in zijn fokwaarde, mede dankzij de eerste resultaten van zijn kinderen op de stamboekkeuringen en in de sport. Met een fokwaarde van 160 en de hoge betrouwbaarheid van 84% lijkt zijn fokwaarde op

een heel positieve manier uit te kristalliseren. Een voorbeeld hiervan is dochter Bestinov V.L., winnaar van de VION-Cup en de Hendrix-competitie, die met hoge punten slaagde voor de IBOP. Andere jaren werd van de erkende hengsten geen ranglijst opgesteld, omdat zij qua leeftijd, aantallen nakomelingen en genetische oorsprong veel van elkaar verschillen. Om een onderling vergelijk tóch mogelijk te maken, is er nu voor gekozen deze hengsten tussen de goedgekeurde hengsten te presenteren. De betrouwbaarheid van deze fokwaarden ligt vaak lager vanwege genoemde redenen, iets waar de fokker in zijn interpretatie rekening mee moet houden. De eerste erkende hengst komen we op de derde plaats tegen. Het gaat om Grand Prix-hengst Action Breaker (v.Heartbreaker) die onder het zadel van Sergio Alvarez Moya imponeert in de sport, waaronder twee plaatsingen tijdens de Grand Prix in Aken. Hij komt de lijst binnen met een fokwaarde van 158 (betrouwbaarheid 36%), gebaseerd op zijn eigen prestaties, die van zijn familieleden en één nakomeling in de sport. De onder Jur Vrieling internationaal springende Wittinger VDL (v.Indoctro) is debutant in deze groep hengsten, maar doet het meteen goed met een fokwaarde van 156 (betrouwbaarheid 78%).

Eerste kinderen Padinus internationaal actief

De helaas jong overleden Padinus (v.Heartbreaker) heeft ouders die beide in de internationale springsport actief waren. Zijn fokwaarde is 152 en met bijna 100 kinderen in de sport, wordt deze steeds stabiel (betrouwbaarheid 89%). De eerste kinderen van Padinus lopen inmiddels internationaal. Voorbeelden hiervan zijn Whitney (mv.Burggraaf) van Bruno Chimirri en Zenita Bo (mv. Burggraaf) van de Zwitser Theo Muff. Padinus leidt de groep hengsten met zeven- tot en met negenjarige kinderen in de sport. Een even hoge fokwaarde maar een lagere betrouwbaarheid heeft Tadmus (v.Calvados) die onder John Whitaker succesvol is op het hoogste niveau. Nog niet veel van zijn kinderen werden aangeboden op de keuring of lopen in de sport, waardoor de betrouwbaarheid van zijn fokwaarde in deze groep betrekkelijk laag is (69%). Wel kwam recent zijn zoon Amigo B. in het nieuws, die door Mario Everse naar de

vermogende Athina Onassis is verkocht. Hij was geklasseerd in het Z-springen. Ook van Cassini-zoon Berlin bereiken de eerste bij het KWPN geregistreerde nakomelingen die in de sport lopen dit jaar de leeftijd van zeven jaar, waardoor hij in deze lijst terecht komt. Zijn fokwaarde stijgt licht naar aanleiding van de prestaties van zijn kinderen, en komt uit op 147 en een hoge betrouwbaarheid van 87%. Zijn aangewezen zoon Zello-bee springt internationaal onder een Russische amazone en ook dochter Alanis W loopt internationale rubrieken. Keurhengst Tangelo van de Zuuthoeve (v.Narcos II) heeft een mooie fokwaarde van 146 met een zeer hoge betrouwbaarheid van 92%. Van de voshengst zijn dan ook ruim 150 kinderen in de sport actief en ruim 140 werden op de keuring aangeboden. Al veel van zijn kinderen springen internationaal en op Grand Prix-niveau, zoals Victoria van Frederico Fernandez, de goedgekeurde Vigarò onder Roelof Bril, Warrior van Jamal Rahimov en Billy Angelo van Pippa Funnell. Nog twee hengsten hebben een fokwaarde van 146, dit zijn Sir Corland (v.Corland, betrouwbaarheid 79%), waarvan bijvoorbeeld dochter Wisophia Bella internationaal springt, en de erkende hengst Vigo d'Arsouilles (v.Nabab de Reve, betrouwbaarheid 58%). Sir Corland is onder Wout-Jan van der Schans Grand Prix geklasseerd en Vigo d'Arsouilles werd onder het zadel van Philippe Dejeune Wereldkampioen in Kentucky in 2010. Bubertha, een dochter van Vigo d'Arsouilles, slaagde eind 2010 met maar liefst 88,5 punten voor de EPTM.

Topvererver Heartbreaker blijft de beste

De preferente Nimmerdor-zoon Heartbreaker mag dan 23 jaar oud zijn, wat betreft vererving laat hij zich door zijn jongere collega's de kaas niet van het brood eten. Hij wist met zijn nafok het afgelopen jaar zelfs nog een kleine stijging in zijn fokwaarde te realiseren. Deze is 175 (betrouwbaarheid 95%) gebaseerd op maar liefst meer dan 300 kinderen in de sport en ruim 240 op de keuring. De lijst met kinderen die op het hoogste niveau in de sport acteren is eindeloos, voorbeelden zijn USA Today van Robert Whitaker en de recent verkochte Verdi, die door Stefanie van den Brink werd uitgebracht. Niemand

Top 5 dressuurhengsten per leeftijdsklasse kinderen in de sport

10 jaar en ouder

1. Jazz, pref.	194/97%
2. Contango, pref.	176/91%
3. Olivi, keur	175/88%
4. Donnerhall, erkend	175/84%
5. Vincent	168/87%

7-9 jaar

1. Ravel, erkend	165/64%
2. Don Schufro, erkend	160/67%
3. Painted Black	158/84%
4. Son de Niro	158/67%
5. Tango	155/82%

4-6 jaar

1. Citango	182/62%
2. Westpoint	175/65%
3. Vivaldi	167/73%
4. Vic	162/59%
5. Universeel	161/59%

Alleen op stamboekkeuring

1. Wynton	190/60%
2. Zhivago	167/54%
3. Zizi Top	163/52%
4. Westenwind	162/54%
5. Ziësto	161/55%

Geen nakomelingen in sport of op stamboekkeuring

1. Don Tango	204/47%
2. Chagall D&R	203/46%
3. Dark President D&R	186/36%
4. Bretton Woods	185/43%
5. Zardando	182/48%

minder dan Olympisch kampioen Eric Lamaze zal hem gaan uitbrengen. De erkende Andiamo (v.Animo) staat, dankzij de goede prestaties in de internationale sport van kinderen als Vampire, Pitareusa, Utah, Ulot, Game Ready en Undiamo op de tweede plaats in deze lijst met een zeer hoge fokwaarde en dito betrouwbaarheid: 172 (90%). Quick Star (v.Galoubet A) volgt met 165 (betrouwbaarheid 88%). VDL Groep Vleut is wellicht één van de bekendste kinderen van de overleden hengst, maar ook nazaten als Star Power van Ian Miller, Royal Star en Quick Study doen zijn fokwaarde zeker goed.

Jos Lansink, Michael Whitaker en John Whitaker brachten allemaal Calvaro Z (erkend, v.Caletto I) uit in de internationale springsport. Hij won onder andere de Grote Prijzen van Aken en Hickstead en nam deel aan de Olympische Spelen in 2000. Calvaro Z heeft een hoge fokwaarde van 161 (betrouwbaarheid 75%). De hengst is naast een crack in de sport, ook een vererver van formaat met nakomelingen als Ralvesther, Santiago en VDL Groep Camara. Op plek vijf in deze lijst staat Luidam (v.Guidam), met een fokwaarde van 155 (54% betrouwbaarheid). Billy Twomey reed de hengst op het hoogste niveau in de sport, samen wonnen ze onder andere met het landenteam in Aken en Sankt Gallen en ook individueel won de combinatie veel, zoals de finale van de Samsung Super

League in La Baule. Het internationale springpaard Lady Luidam en het Grand Prix-springpaard Simon II zijn succesvolle kinderen van Luidam.

Don Tango en Chagall D&R tonen genetische potentie

Ook de dressuurhengsten kennen uiteraard een lijst met hengsten die aan het begin staan van hun fokkerijcarrière, en waarvan nog geen informatie bekend is van hun nafok. In deze lijst gaat de volle broer van het kersverse Grand Prix-paard Vontango B, Don Tango, aan kop. Deze interessant gefokte hengst combineert in zijn pedigree de index-toppers Contango en Jazz, die een grote invloed hebben op zijn fokwaarde. Maar ook het feit dat zijn moeder Lichte Tour-dressuur liep en zijn

eigen hoge cijfers tijdens het verrichtingsonderzoek tellen mee in zijn fokwaarde van 204 (betrouwbaarheid 47%). Op één punt achterstand met een betrouwbaarheid van 45% volgt Chagall D&R (v. Jazz), de aanvoerder van vorig jaar. Hij werd op de hengstenkeuring als driejarige geveild in de KWPN Select Sale, waarna hij met mooie cijfers werd ingeschreven in het stamboek. Zijn moeder is de welbekende merrie Annabel, die al jaren de lijst met merries met hoogste fokwaarden leidt en ook de moeder is van Bretton Woods (v. Johnson). Bretton Woods, bronzen medaillewinnaar op het WK Jonge Dressuurpaarden in Verden in 2011, neemt overigens de vierde plaats in op deze lijst met een fokwaarde van 185, betrouwbaarheid 43%. Op plek drie, tussen Chagall D&R en Bretton Woods, vinden we de afgelopen najaar goedgekeurde Dark President D&R. Ook deze hengst vond via de KWPN Select Sale een nieuwe eigenaar. Deze zoon van de succesvolle Lichte Tour-hengst Wynton kreeg onder andere een 8,5 voor zijn aanleg als dressuurpaard tijdens het verrichtingsonderzoek. Verder komen er veel sportpaarden uit de moederlijn van deze hengst, waaronder ook de Lichte Tour-geklasseerde KWPN-keurhengst Houston. Tango-zoon Zardando heeft een fokwaarde van 182 (betrouwbaarheid 48%). Zowel zijn moeder als zijn grootmoeder zijn geklasseerd in de Lichte Tour, en het internationale dressuurpaard Eduard-B (v.Zonneglans, amazone Coby van Baalen) komt uit deze stam.

Eerste kinderen van Wynton op de stamboekkeuring

Dit jaar verschenen de eerste kinderen van Lichte Tour-hengst Wynton op de stamboekkeuring. Hiervan bereikten maar liefst twee dochters de Nationale Merriekeuring, waarbij Davigna (mv.De Niro) ook goed meedeed in de kopgroep. Ook op de hengstenkeuring vielen zijn kinderen niet tegen; eveneens uit deze eerste jaargang werd Dark President D&R al goedgekeurd. Ook het feit dat Wynton al op relatief jonge leeftijd bovengemiddeld presteert in de sport, draagt bij aan zijn hoge fokwaarde van 190 (betrouwbaarheid 60%). Hiermee staat hij ruim aan kop bij de groep hengsten zonder nakomelingen in de sport, maar mét nakomelingen op de stamboekkeuring. Krack C-zoon Zhivago, die

Met stip stijgt Painted Black in de lijst met hengsten waarvan de kinderen in de sport 7- tot 9 jaar oud zijn. Hoe meer er bekend wordt over de nafok van de Grand Prix-hengst, hoe beter hij het in de fokwaarde doet. Afgelopen jaar viel zijn dochter Codette, ook al EPTM-topper, op in de Pavo Cup-finale.

Dirk Caremans

negens kreeg voor stap, galop, rijd- en bewerkbaarheid en aanleg als dressuurpaard tijdens het verrichtingsonderzoek, volgt op gepaste afstand met een fokwaarde van 167 (54% betrouwbaarheid). Nu de eerste kinderen van deze Pavo Cup-winnaar op de stamboekkeuring zijn verschenen, stijgt zijn fokwaarde met 13 punten ten opzichte van vorig jaar. Zijn dochter Diva (v.Ferro) werd in 2011 uitgenodigd voor de Nationale Merriekeuring. Uiteraard wordt de fokwaarde van deze groep hengsten nog op kleine aantallen nakomelingen gebaseerd. Zizi Top (v. Tango), vader van de kampioen van de Hengstenkeuring vorig jaar, staat op plaats drie in dit lijstje met een fokwaarde van 163 (52% betrouwbaarheid). Ook hij kreeg een 9 voor de stap tijdens het examen van het verrichtingsonderzoek en zijn andere cijfers waren ook hoog te noemen.

Citango wederom op kop

De volgende groep hengsten is de groep met vier- tot en met zesjarige nakomelingen in de sport. De eerste groep hengsten dus waarbij de kinderen presteren in de richting van het fokdoel van het KWPN: de sport. Het fokdoel beschrijft dat we paarden willen fokken die op het hoogste niveau kunnen presteren, uiteraard kunnen de nakomelingen van de hengsten in deze groep hier vanwege hun leeftijd nog niet aan voldoen. Toch geven de prestaties van kinderen in deze groep al een goede indicatie: ze worden immers vergeleken met leeftijdsgenoten. Net als vorig jaar, toen Citango nieuw was in dit lijstje, voert de zoon van Contango deze groep aan. Ondanks dat zijn fokwaarde, nu er meer informatie beschikbaar is, licht daalt (182, betrouwbaarheid 62%), lijken zijn kinderen het ten opzichte van hun leeftijdsgenoten van andere vaders, goed te doen. Westpoint verhuist dit jaar ook naar deze lijst. Vorig jaar was er slechts nog informatie over zijn kinderen op de stamboekkeuring en voerde hij die lijst aan, maar dit jaar maakten de kinderen van de Wereldkampioen Jonge Dressuurpaarden hun debuut in de sport. Een mooie tweede plek met een fokwaarde van 175 (betrouwbaarheid 65%) is deze keer voor hem. Hij wordt gevolgd door Vivaldi, die vorig jaar ook al derde stond in de lijst in deze leeftijdscategorie. De fokwaarde van de lichtvoetige en elegante Lichte Tour-hengst daalt tien

Dirk Caremans

Eén van de kinderen van de best verervende dressuurhengst ter wereld, Jazz, is BMC Ojay. Zij wordt door Marlies van Baalen op Grand Prix-niveau uitgebracht.

punten (naar 167, betrouwbaarheid 73%) en de betrouwbaarheid stijgt met dit percentage nu er meer informatie binnenkomt over zijn kinderen in de sport. Onder andere reservekampioene van de NMK Cabola, en zijn kinderen Chinook en Chicago MH deden het het laatste jaar goed in de Pavo Cup. Jazz-zoon Vic, waarvan dit jaar de eerste kinderen in de sport werden uitgebracht, daalt naar 162 (betrouwbaarheid 59%). Dit is echter nog gebaseerd op een klein aantal kinderen, wat we terugzien in de betrouwbaarheid. Nu we de kinderen van Universeel (v.Olivi) in de sport zien verschijnen, gebeurt er voorsnog niets met de fokwaarde, behalve dat de betrouwbaarheid hiervan stijgt (fokwaarde 161, betrouwbaarheid 59%). De Lichte Tour-hengst sluit de top vijf van deze lijst af.

Erkende hengsten op kop

De groep hengsten met zeven- tot negenjarige kinderen in de sport kent een nieuwe koploper. Vorig jaar zwaaide de toen in deze groep nieuwe hengst Son de Niro (v.De Niro) de scepter. Dit jaar vinden we de gecastreerde, maar nog wel beschikbare hengst terug op plaats vier met een licht gedaalde fokwaarde van 158 (betrouwbaarheid 65%). Een reuzesprong voorwaarts maakt Grand Prix-hengst Painted Black (v.Gribaldi) naar de derde plek. Zijn fokwaarde steek 14 punten naar 158

(betrouwbaarheid 84%). Zijn kinderen blijken in de sport heel positief op te vallen nu zij ouder worden en uitkomen in het ZZ-Licht en hoger. Ook kennen we hem als vader van Codette, Pavo Cup-finaliste en EPTM-topper. De hoogst geplaatste hengsten zijn beide KWPN-erkende hengsten, die voor het eerst tussen de andere hengsten worden gepubliceerd. De Grand Prix-hengst Ravel, op de Olympische Spelen van 2008 vierde onder Steffen Peters, pakt in deze lijst de hoogste plek. De Contango-zoon heeft een fokwaarde van 165 (betrouwbaarheid 64%). Nog weinig van zijn kinderen werden op de keuring voorgesteld en in verhouding tot veel andere hengsten in deze lijst lopen er ook in de sport geen grote aantallen van zijn nakomelingen. Maar toch: de nakomelingen die er zijn, doen het blijkbaar behoorlijk goed. Bijvoorbeeld TC Celanique, die met 82 punten slaagde voor de IBOP en de VSN-Cup won. De eveneens Grand Prix-hengst Don Schufro (v.Donnerhall) neemt met een fokwaarde van 160 (betrouwbaarheid 67%) de tweede plek in. Eén van zijn opvallende kinderen is natuurlijk De Mijne C, de merrie die afgelopen zomer Overijssels kampioene werd op de Centrale Keuring, en die op de Nationale Merriekeuring vierde werd. De top vijf wordt afgesloten door wederom een Grand Prix-hengst: Tango (v.Jazz), de Nederlands Kampioen in deze klasse afge-

Top 5 tuigpaardhengsten

Met kinderen in de sport

1. Waldemar	180/62%
2. Patijn, keur	170/85%
3. Plain's Liberator	166/71%
4. Stuurboord	164/63%
5. Whiskey HBC	164/48%

Zonder kinderen in de sport

1. Cizandro	182/46%
2. Atleet	172/49%
3. Zepplin	183/49%
4. Colonist	154/39%
5. Aron HBC	153/48%

Rand van der Kuit

Waldemar is de nieuwe aanvoerder van de lijst van tuigpaardhengsten met nakomelingen in de sport.

lopen zomer onder Hans Peter Minderhoud. Zijn dochter Delta (mv.Krack C) werd vijfde op de Nationale Merriekeuring 2011 en was daarmee één van de beste merries van het afgelopen keuringsseizoen.

Wie anders dan Jazz?

De langste lijst met hengsten is die met hengsten die kinderen in de sport hebben in de leeftijd van tien jaar en ouder. Dit zijn de nakomelingen die oud genoeg zijn om in de topsport te lopen en daarmee zijn zij dus de meest relevante groep voor de fokkerij. Van deze groep hengsten is veelal veel informatie bekend, waardoor de fokwaarde stabiel wordt. Dit is terug te zien in de betrouwbaarheid die de fokwaarde begeleidt, deze wordt steeds hoger. Hoe kan het anders dan dat de beste dressuurpaardenvererver ter wereld, stempelhengst Jazz (v.Cocktail), wederom deze lijst aanvoert? Wat wel opmerkelijk is, is dat hij zelfs nu er al zoveel informatie bekend is van zijn nakomelingen, nog steeds vijf punten weet te stijgen (fokwaarde 194, betrouwbaarheid 97%). Parzival, Tango, Nartan, Next One, Olivi, Ojay, Premier, Oleander. De lijst met Grand Prix-kinderen van Jazz is lang. Hij steekt dan ook met kop en schouders uit boven de rest van de lijst. Maar ook Contango (v.Contender), vorig jaar ook al de nummer twee achter Jazz, heeft een prachtige fokwaarde van 176 (betrouwbaarheid 91%). Ook van zijn makelij loopt er een aardig aantal kinderen in de Grand Prix: denk bijvoorbeeld aan Ravel, Madorijke, Maestro en Showtime. Ook de

nummer drie in deze lijst is onveranderd: keur- en Grand Prix-hengst Olivi (v.Jazz) heeft een fokwaarde van 175 (betrouwbaarheid 88%). Ten opzichte van zijn voorgangers is hij nog erg jong. Toch heeft hij al nakomelingen in de hoogste sport lopen: Triviant en Action (stamboeknaam Thialf) bereikten al de Grand Prix. Daarnaast zijn er veel kinderen van Olivi actief in de nationale sport. De erkende Grand Prix-hengst Donnerhall blijft eveneens een opvallende hengst. Voor het eerst gepubliceerd tussen de goedgekeurde hengsten, neemt hij plaats vier in. Don Schufro en Vitana V. zijn voorbeelden van kinderen van deze wereldberoemde hengst in de Grand Prix. Hij won zelf onder Karin Rehbein meerdere internationale gouden medailles met het team. Donnerhall heeft net als Olivi een fokwaarde van 175, maar vanwege zijn wat lagere betrouwbaarheid (84%) staat hij een plaatsje lager. Pretendent-zoon Vincent volgt als vijfde met zijn fokwaarde van 168 (betrouwbaarheid 87%). Zijn zoon Roemer, maar ook Normandië JB, Dakota en Cibufa hebben Grand Prix gelopen.

Volbloedhengsten

Volbloedhengsten beginnen meestal met een grote informatieachterstand en daarbij zijn ze niet op eigenschappen gefokt waarop het KWPN selecteert, maar bijvoorbeeld meer op galoppeervermogen, hardheid, moed, intelligentie en vechtlust. Daardoor blijft hun fokwaarde vaak lager dan bij de overige hengsten. Ondanks dit

gegeven, lijken met name Apollonios xx, grootvader van bijvoorbeeld Uphill, en Wilawander xx, een bijdrage te kunnen leveren aan de dressuurfokkerij. Bij het springen is het wat betreft fokwaarde vooral de hengst Roven xx die opvalt. Bekende kinderen van de hengst zijn bijvoorbeeld Winadja, NMK-kampioene als driejarige, Zinadja die met 81,5 punten voor de IBOP slaagde, volle zus Antara die ook slaagde maar zelfs met 85 punten, en de kampioene van de CK Ermelo 2010 voor halfbloedmerries: Contessa. De afgelopen jaren zijn er meerdere veelbelovende volbloedhengsten tot de KWPN-fokkerij toegelaten, waarvan op dit moment nog geen betrouwbare fokwaarde te berekenen is vanwege het ontbreken van voldoende informatie om deze op te baseren.

Gelderse hengsten

In tegenstelling tot bij de andere fokrichtingen focussen de Gelders paard fokkers zich niet op één fokdoelkenmerk, spring-, dressuur- of tuigpaardensport, maar richten zij zich erop een paard te fokken dat juist uitblinkt in veelzijdigheid en presteert in alle disciplines. Daarnaast is een betrouwbaar en werkwilleg karakter een gewenste eigenschap. Voor de Gelderse hengsten wordt nu een fokwaarde dressuur en een fokwaarde springen berekend. Onderzocht wordt of in de toekomst een andere fokwaarde voor de Gelderse paarden berekend kan worden waarin de veelzijdigheid meer tot uitdrukking komt. In de rangschikking op springfokwaarden staat de in 2011 overleden, nog via diep-

vriessperma beschikbare, Elegant (Theoloog x Heemraad) bovenaan met een springindex van 106 (betr. 71%), hij wordt gevolgd door Alexandro P (Koss x Satelliet) wiens springindex 103 (betr. 51%) is. In het verrichtingsonderzoek scoorde Alexandro P ook goed op de springonderdelen, met daarbij een 8 voor vermogen. Onder andere deze meetgegevens zijn verwerkt in zijn springindex. Op de derde plaats zien we de in 2011 na een vijfdaags-onderzoek ingeschreven W V Saron (Creool x Zichem) met een springindex van 99 (betr. 36%). W V Saron heeft niet alleen deelname aan internationale tweesterren wedstrijden op 1.35m-niveau op zijn naam staan, daarnaast is hij ook ZZ-Licht geklasseerd en presteert daarmee opvallend. W V Saron heeft zijn springaanleg niet van een vreemde. Grootmoeder keur prestatiemerrie Zarona (v.Irak) bracht maar liefst drie Grand Prix-springpaarden, te weten Shurlands Governor en Tepic la Silla, beide afstammend van Akteur. Van Notaris bracht Zarona ook het Grand Prix-springpaard Hilton. Hoogste stijger op de springindex is Chablis (Upperville x Zep). Zijn fokwaarde springen is met 13 punten gestegen. Bij de dressuurindex is de hoogste geplaatste hengst de naar Rusland geëxporteerde Upperville (Cabochoch x Creool) met een index van 159 (betr. 56%). Upperville wordt in Rusland uitgebracht op Lichte Tour-niveau. Op kleine afstand volgt de wachthengst Zethar (Parcival x Cabochoch) met een dressuurindex van 157 (betr. 45%). Zethar wordt succesvol uitgebracht in de klasse ZZ-Zwaar dressuur en heeft nog geen nakomelingen in de sport. Zethar is de hoogste stijger op de dressuurindex met 10 punten. Op de derde plaats staat Wilson (Koss x Cabochoch). Zijn dressuurindex is 150 (betr. 45%) en ook hij heeft nog geen nakomelingen in de sport. Wilson is ZZ-Licht dressuur geklasseerd.

Tuigpaardhengsten: Waldemar volgt vader Patijn op

De fokwaarden van de tuigpaardhengsten worden gepresenteerd in twee lijsten, één met nakomelingen in de sport, de andere zonder nakomelingen in de sport. De hengst Waldemar heeft dit jaar de overstap gemaakt naar de eerstgenoemde lijst aangezien zijn kinderen het

Top 5 Gelderse hengsten

Springen		Dressuur	
1. Galant	109/53%	1. Upperville	159/56%
2. Elegant	106/71%	2. Zethar	157/45%
3. Alexandro P	103/51%	3. Wilson	150/47%
4. W V Saron	99/36%	4. Olivier, erkend	148/30%
5. Upperville	96/57%	5. Parcival	137/79%

afgelopen jaar voor het eerst in het tuig zijn uitgebracht. Dat hebben ze met succes gedaan, Waldemar's debuut is meteen goed voor de eerste plaats. Daarmee neemt hij de koppositie over van zijn vader, de keurhengst Patijn, die op plaats twee staat. Uiteraard is zijn betrouwbaarheid nog wel een stuk lager. Op plaats drie staat de Hackney-hengst Plain's Liberator die ten opzichte van vorig jaar twee plaatsen is gestegen; zijn fokwaarde is gestegen met 10 punten. Naast Waldemar zijn andere nieuwkomers in de lijst Whiskey HBC op plaats vijf en Wodka HBC op plaats 22 (fokwaarde 137, 55% betrouwbaarheid). De fokwaarde van Waldemar is ten opzichte van vorig jaar met 15 punten gestegen. Dat heeft hij vooral te danken aan de prestaties van zijn kinderen maar uiteraard tellen ook zijn afstamming en eigen prestaties mee. Hij is vorig jaar

met succes uitgebracht met als hoogtepunt het Nederlands kampioenschap dekhengsten. Zijn opvallendste kinderen zijn de goedgekeurde hengst Cizandro, winnaar KNHS-competitie, en de keurmerries Charlotte en Corita. Charlotte werd tweede in de competitie Categorie 3 Midden. De NMK-kampioene van 2010 is overigens keur geworden op basis van haar sportprestaties. Corita werd tweede in de competitie Categorie 4 Noord. De lijst hengsten zonder kinderen in de sport wordt dus aangevoerd door Cizandro die dat te danken heeft aan zijn eigen prestaties, hij bleef het hele seizoen ongeslagen, en aan de fokwaarden van vader Waldemar. De goed presterende Atleet en Zepplin bezetten de plaatsen twee en drie. Daarmee bezetten de zonen in deze lijst dezelfde plek als de vaders in de lijst van hengsten met nakomelingen.

W V Saron is een Gelderse hengst die het fokdoel van het Gelders paard goed vertegenwoordigt door zowel in het springen (CSI2* 1.35m) en de dressuur (ZZ-L) goed te presteren.

Sandra Nieuwendijk